

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 201/2016 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- yksikönpäällikkö, finanssineuvos Pauli Kariniemi, valtiovarainministeriö
- johtaja Anneli Tuominen, Finanssivalvonta
- johtokunnan neuvonantaja Juha Tarkka, Suomen Pankki
- lakimies Terhi Vainikkala, Kuntarahoitus Oyj
- pääekonomisti Veli-Matti Mattila, Finanssialan Keskusliitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- sosiaali- ja terveysministeriö
- Rahoitusvakausturvasto
- OP Ryhmä
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Työeläkevakuuttajat TELA ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi Finanssivalvonnasta annettua lakia, Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettua lakia, työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia sekä arvopaperimarkkinalakia.

Esityksen mukaan Finanssivalvontaa edustaisi yhteisen valvontamekanismin valvontaelimessä Finanssivalvonnan johtokunnan nimeämä edustaja. Johtokunnan jäsenten lukumäärä voitaisiin laajentaa kuudeksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

Valvontamaksua koskevaan sääntelyyn lisättäisiin uudet maksuluokat Euroopan talousalueella toimiluvan saaneen luottolaitoksen Suomessa toimivalle merkittävälle sivuliikkeelle sekä tällaisen luottolaitoksen erittäin merkittävälle sivuliikkeelle. Lisäksi perusmaksuja korotettaisiin seitsemällä prosentilla ja suhteellisten maksujen kertoimia alennettaisiin viidellä prosentilla.

Säännöksiä rikkomuksista ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle lisättäisiin sekä säännöksiä asiakasriskien, muiden riskikeskittymien ja keskinäisten liiketoimien raportoinnista selvennettäisiin ja raportointitaakkaa vähennettäisiin. Lisäksi lainsäädäntöön tehtäisiin eräitä lakitekhnisiä muutoksia.

Arvopaperimarkkinalain tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisältövaatimusta koskeva säännös yhdenmukaistettaisiin eduskunnan asiaa koskevan lausuman mukaisesti vastaamaan asiaa sääntelevän direktiivin sanamuotoa. Lisäksi vastuun rajoitusta koskeva säännös tietojen antamisesta Finanssivalvonnalle kumottaisiin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksen keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että Finanssivalvonnan toimintaedellytykset turvataan Suomen finanssimarkkinoiden rakennemuutosten yhteydessä. Esityksen lähtökohtana on, että lain perusteella kerättävät valvontamaksut yhdessä toimenpidemaksujen ja Suomen Pankin maksuosuuden kanssa riittävät kattamaan Finanssivalvonnan lakisääteisten tehtävien uskottavan hoitamisen. Samalla ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnan edustuksesta yhteisen valvontamekanismin valvontaelimessä, sääntöjen rikkomisesta ilmoittamisesta, raportointia koskevien säännösten selventämisestä ja arvopaperimarkkinalain tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisältövaatimusta koskevan säännöksen yhdenmukaistamisesta asiaa sääntelevän direktiivin kanssa.

Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja yksityiskohtaisissa perusteluissa esitetyin muutoksin.

Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta

Ehdotuksen tavoitteena on turvata maksujen nykyistä oikeudenmukaisempi kohdentuminen erityyppisten valvottavien välillä. Nykylain perusratkaisuja on pidetty toimivina, ja kyseessä on kohdistettu uudistus. Keskeinen ehdotus liittyy sivuliikkeiden maksuperustaan: lakiin lisättäisiin uudet maksuluokat Euroopan talousalueella toimiluvan saaneen luottolaitoksen Suomessa toimivalle merkittävälle ja erittäin merkittävälle sivuliikkeelle. Suhteellisen maksun kertoimia porrastettaisiin sitä korkeammiksi, mitä merkittävämmästä sivuliikkeestä on kyse. Porrastus perustuu Finanssivalvonnan arvioon valvojan työmääristä erityyppisten toimijoiden osalta. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi kaikkia maksuvelvollisia koskeva 7 prosentin perusmaksujen tasokorotus, joka vastaisi nimellisen BKT:n muutosta vuosina 2008—2015. Vastapainoksi suhteellisten maksujen kertoimia alennettaisiin viidellä prosentilla. Tällä korjauksella pyritään tasapainottamaan viime vuosina tapahtunutta maksurasitteen keskittymistä suhteellista maksua maksaville. Laki määrit-

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

tää maksujen enimmäismäärän, ja todellisen vuosittaisin maksurasitteen määrittelee Suomen Pankin johtokunta vahvistaessaan Finanssivalvonnan talousarvion.

Talousvaliokunta on arvioinut erityisesti Finanssivalvonnan rahoituksen toteuttamistapaa, valvontamaksujen kohdentumista ja esitetyn rahoituspuskurin riittävyttä. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty kritiikkiä erityisesti valvontamaksujen aiheuttamaa maksurasitusta ja maksujen kohdistumista kohtaan. Nyt ehdotetut muutokset ovat keskeisiltä osin seurausta Suomen finanssialan markkinoilla tapahtuneista rakennemuutoksista ja tarpeellisia Finanssivalvonnan toimintaedellytysten turvaamiseksi. Esityksen tavoitteena on varmistaa, että maksujen jakautuminen pääpiirteissään vastaisi valvottavia koskevien lakisääteisten valvontatehtävien laajuutta. Finanssivalvonnan tehtävät ja niiden kohdistuminen rakenteeltaan erityyppisiin alan toimijoihin taas ovat seurausta muista kuin nyt käsiteltävinä olevista säännöksistä.

Maksurasitteen tarkoituksenmukainen kohdistuminen on pyritty varmistamaan luomalla valvontamaksuihin kaksi uutta maksuluokkaa sivuliikkeille. Talousvaliokunta pitää ehdotusta perusteltuna. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota myös Finanssivalvonnan budjetin maltilliseen kehitykseen ja siihen, että nyt säädettävä laki määrittää ainoastaan maksujen enimmäistason. Talousvaliokunta yhtyy hallituksen esityksen arvioon siitä, että Finanssivalvonnan julkisen rahoituksen osuuden kasvattaminen olisi vaikeasti perusteltavissa myös alan kansainvälinen kehitys huomioon ottaen.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on lisäksi tarkasteltu kysymystä valvontamaksujen määrittämisestä riskiperusteisesti. Riskiperusteisuuden painottaminen muuttaisi ratkaisevasti nyt ehdotetun sääntelyn peruslähtökohtaa. Lisäksi riskillisyyden mittaamisen monimutkaisuus voisi johtaa nykyistä heikommin läpinäkyviin maksuperusteisiin ja valvontamaksujen kohdistumiseen nykyistä voimakkaammin pienille alan toimijoille. Talousvaliokunta pitää selvitettyä, että riskiperusteisuuden toteuttaminen edellyttäisi vähintäänkin laajaa vaikutusten arviointia, joka huomioisi erityisesti kilpailuneutraaliteetin lähtökohdat. Samalla tulisi tarkastella myös asian kehitystä Euroopan tasolla; tällä hetkellä finanssivalvonnan rahoittamiselle ja kustannusten jakamiselle ei ole olemassa yhtenäistä eurooppalaista mallia. Valiokunta pitää tarpeellisena arvioida jatkossa Finanssivalvonnan rahoituksen periaatteita ottaen huomioon erilaisten maksujen kokonaisrasite ja mahdollinen tarve yhtenäistää valvontamaksujen kohdistamista Euroopan tasolla.

Talousvaliokunta on arvioinut ehdotettuun lakiin sisältyvän rahoituspuskurin riittävyttä. Nykyinen sääntely on johtanut siihen, että valvontamaksuja on alennettu alle kahteen kolmasosaan lain mahdollistamasta enimmäismäärästä. Tavoitteena on, että maksuperusteiden uudistaminen johtaisi siihen, että lain mahdollistama enimmäismäärä asettuisi lähemmäksi käytännössä perittäviä maksuja. Nyt ehdotetuilla muutoksilla puskuri pienenee arvioiden mukaan noin 1,5 miljoonaan euroon, eli kyse olisi noin 5 prosentin rahoituspuskurista. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että muutokset valvontamaksun kertymässä esimerkiksi valvottavien määrän tai niitä koskevien rakenteellisten muutosten vuoksi voivat aiheuttaa tilanteen, jossa Finanssivalvonnan toimintamenoja ei voida sopeuttaa riittävän nopeasti muuttuneeseen tilanteeseen esimerkiksi saman kalenterivuoden aikana. Talousvaliokunta pitää kuitenkin ehdotettua puskuria riittävänä ottaen erityisesti huomioon sen, että Suomen Pankki viime kädessä vastaa Finanssivalvonnan toiminnasta aiheutuvasta mahdollisesta alijäämästä.

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Johtolauseen viittaus uuteen 50 j §:ään muutetaan 50 k §:ksi. Finanssivalvonnasta annettuun lakiin on jo ehdotettu lisättäväksi uusi 50 j § talousvaliokunnan mietinnön TaVM 23/2016 vp — HE 123/2016 vp mukaisesti.

26 §. Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi. Pykälän 1 momentin 3 kohdan sanamuotoa on tarpeen täsmentää sen vuoksi, että oikaisuvelvollisuutta koskeva päätös voidaan joutua antamaan itsenäisenä päätöksenä ilman sitä edeltävää kieltopäätöstä, jos lainvastainen päätös on jo pantu täytäntöön tai muu toimenpide on jo toteutettu. Sanamuotoa ehdotetaan sen vuoksi täsmennettäväksi niin, että viittaus kieltoon liittyvään toimenpiteeseen korvataan viittauksella oikaisupäätökseen.

32 c §. Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen. Pykälän 1 momentin 3 kohtaa on syytä muuttaa vastamaan täsmällisemmin perusteluissa esitettyä niin, että säännös koskisi selkeämmin tilannetta, jossa jo aikaisemmin luotettavaksi todettu henkilö osoittautuu epäluotettavaksi esimerkiksi myöhemmin tekemiensä väärinkäytösten johdosta. Pykälässä oleva viittaus omistusrajan saavuttavaan tai ylittävään omistukseen muutettaisiin viittaukseksi omistusrajan saavuttaneeseen tai ylittäneeseen omistukseen.

50 j §. Toiminta viitearvoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Pykälän numerointi on muutettava 50 k §:ksi. Finanssivalvonnasta annettuun lakiin on jo ehdotettu lisättäväksi uusi 50 j § talousvaliokunnan mietinnön TaVM 23/2016 vp — HE 123/2016 vp mukaisesti.

71 a §. Rikkomuksista ilmoittaminen. Rikkomuksista ilmoittamista koskevan järjestelmän toimivuus, tehokkuus ja luotettavuus edellyttävät luottamuksellisen ilmoittamisen varmistamista. Hallituksen esityksen lähtökohtana on ollut, että asiasta ei säädettäisi tässä yhteydessä, vaan tietojen salassapito tulisi turvatuksi viranomaisten julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Talousvaliokunta katsoo kuitenkin, että julkisuuslain säännösten tulkinnanvaraisuuden vuoksi järjestelmän toimivuus ja ilmoittajien sekä ilmoituksen kohteiden oikeusturva tulevat tehokkaammin varmistetuiksi asiaa koskevalla erityissäännöksellä. Selkeät salassapitosäännökset mahdolltavat myös kynnystä ilmoittaa havaituista väärinkäytösepäilyistä.

Talousvaliokunta esittää, että 71 a §:n 1 momentin toiseksi virkkeeksi lisätään seuraava:

"Ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilötiedot sekä tiedot ilmoituksesta on pidettävä salassa, jollei erikseen toisin säädetä."

Tämän virkkeen jälkeen tuleva osuus hallituksen esityksen mukaisesta 1 momentista muutetaan 2 momentiksi, ja tätä seuraavien momenttien juokseva numerointi siirtyy tästä johtuen kunkin osalta yhdellä eteenpäin. Uuden numeroinnin mukaisessa 4 momentissa oleva viittaus 2 momenttiin tulee vastaavasti muuttaa viittaukseksi 3 momenttiin.

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

71 b §. Vastuun rajoitus tietojen antamisesta Finanssivalvonnalle. Hallituksen esityksessä tietojen antamista koskeva vastuun rajoitus on rajattu ainoastaan markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisesti annettuihin tietoihin. Säännökseen sisältyvä vastuun rajoitus on perusteltua laajentaa kattamaan myös muut Finanssivalvonnalle lain 71 a §:n mukaisesti annetut tiedot, jottei säännös nostaisi ilmoituskynnystä ja synnyttäisi oletttamaa siitä, että muiden kuin markkinoiden väärinkäyttöasetukseen liittyvien säännösten rikkomisesta ilmoittaminen lähtökohtaisesti johtaisi vastuun syntymiseen. Talousvaliokunta esittää, että 71 b §:ään lisätään viittaus 71 a §:ään.

2. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Johtolauseen 6 §:n 1 momenttia koskeva viittaus muutetaan kohdistuvaksi lakiin 856/2016, joka on annettu hallituksen esityksen antamisen jälkeen.

6 §. Muun maksuvelvollisen perusmaksu. Pykälän 1 momentin taulukkoon on lailla 856/2016 lisätty asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen suomalaista välittäjää ja ulkomaisen luotonvälittäjän sivuliikettä koskevat kohdat, jotka tulee lisätä 1 momentin taulukkoon teknisenä lisäyksenä sisältöä muuttamatta.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 201/2016 vp sisältyvät 3., 4. ja 5. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 201/2016 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 3 §:n 2 momentin 7 ja 7 a kohta ja 3 momentin 9 ja 10 kohta, 13 §:n 3 momentti, 29 §:n 6 momentti ja 44 b §, sellaisina kuin niistä ovat

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

3 §:n 2 momentin 7 a kohta, 29 §:n 6 momentti ja 44 b § laissa 1198/2014, 3 §:n 3 momentin 9 kohta laissa 1360/2010 ja 3 §:n 3 momentin 10 kohta laissa 170/2014,

muutetaan 3 §:n 3 momentin 8 kohta, 3 a §:n 1 momentti ja 4 momentti, 4 §:n 5 ja 6 momentti, 5 §:n 11 kohta, 9 §:n 1 ja 2 momentti, 10 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohta, 2 momentin 12 kohta ja 5 momentti, 13 §:n 1 momentin 1 kohta, 18 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentin 3 kohta, 29 §:n 3 momentti, 32 a §:n 1 momentti, 32 c §:n 1 momentti, 71 §:n 1 momentin 13 kohta ja 71 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 a §:n 1 ja 4 momentti, 10 §:n 1 momentin 5 kohta, 71 §:n 1 momentin 13 kohta ja 71 a § laissa 611/2014, 4 §:n 5 momentti laissa 254/2013, 4 §:n 6 momentti laissa 198/2015, 5 §:n 11 kohta laissa 752/2012, 10 §:n 2 momentin 12 kohta ja 5 momentti laissa 194/2011, 13 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 604/2010 sekä 26 §:n 1 momentin 3 kohta, 32 a §:n 1 momentti ja 32 c §:n 1 momentti laissa 170/2014, sekä

lisätään lakiin uusi 3 d §, 10 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 194/2011, uusi 13 kohta, 12 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 194/2011, uusi 2 momentti, lakiin uusi 50 k §, 71 §:n 1 momenttiin sellaisena kuin se on laissa 611/2014 uusi 14 kohta ja lakiin uusi 71 b § seuraavasti:

3 §

Tehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on lisäksi:

8) osallistua 3 a §:ssä tarkoitetun yhteisen valvontamekanismin toimintaan ja avustaa Euroopan keskuspankkia, jäljempänä *EKP*, yhteisessä valvontamekanismissa;

3 a §

Yhteinen valvontamekanismi ja Euroopan finanssivalvontajärjestelmä

Finanssivalvonta kuuluu YVM-asetuksessa tarkoitettuun EKP:sta ja kansallisista toimivaltaisista viranomaisista koostuvaan yhteiseen valvontamekanismiin.

Jollei Euroopan valvontaviranomaisen tai Euroopan järjestelmäriskikomitean antaman ohjeen tai suosituksen noudattaminen ole mahdollista, Finanssivalvonnan on esitettävä perustelut ohjeesta tai suosituksesta poikkeamiseen ja toimitettava ne asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle tai Euroopan järjestelmäriskikomitealle.

3 d §

Yhteistyö Rahoitusvakausviraston kanssa

Finanssivalvonta valvoo yhdessä rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa (1195/2014) tarkoitetun Rahoitusvakausviraston kanssa, että finanssimarkkinoilla toimivat noudattavat niitä

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

koskevia luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014), jäljempänä *kriisinratkaisulaki*, säännöksiä.

Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakausviraston on tehtävä keskenään yhteistyötä. Finanssivalvonnan tulee ennen ryhtymistään 3 tai 4 luvun mukaisiin toimenpiteisiin kuulla Rahoitusvakausvirastoa, jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva toimii kriisinratkaisulain tai sen 1 luvun 4 §:n 1 kohdassa tarkoitetun kriisinratkaisudirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten vastaisesti.

4 §

Valvottavat

Finanssivalvonta valvoo ulkomaisten ETA-valvottavien Suomessa olevien sivuliikkeiden toimintaa ja ulkomaisten ETA-lisäeläkelaitosten toimintaa Suomessa sekä sellaista ulkomaisten valvottavien palvelujen tarjoamista Suomessa, jota harjoitetaan sivuliikettä perustamatta. Valvontatehtävistä säädetään lisäksi 5 ja 6 luvussa.

Finanssivalvonta valvoo valtion eläkerahaston sijoitustoimintaa sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoitusta koskevien säännösten noudattamista, Keva-nimisen eläkelaitoksen rahoitustoiminnan suunnittelua ja sijoitustoimintaa sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoitusta koskevien säännösten noudattamista sekä Kirkon eläkerahastoa. Valvontatehtävistä säädetään lisäksi valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006), Kevasta annetussa laissa (66/2016) ja kirkkolaisissa (1054/1993).

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

11) työtapaturma- ja ammattitautilaissa (459/2015) tarkoitettua Tapaturmavakuutuskeskusta;

9 §

Johtokunta

Finanssivalvonnan johtokuntaan kuuluu enintään kuusi jäsentä.

Yksi jäsenistä nimitetään valtiovarainministeriön ehdotuksen perusteella, yksi sosiaali- ja terveysministeriön ehdotuksen perusteella sekä yksi Suomen Pankin ehdotuksen perusteella. Valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja Suomen Pankin ehdotuksesta nimitettävälle jäsenille valitaan lisäksi samassa järjestyksessä kullekin varajäsen. Johtokuntaan valitaan lisäksi vähintään kaksi muuta jäsentä. Johtokunnan jäsenellä ja varajäsenellä on oltava hyvä perehtyneisyys finanssimarkkinoiden toimintaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

1) asettaa erityiset tavoitteet 3 ja 3 a §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiselle, Finanssivalvonnan toiminnalle ja päättää sen toimintalinjoista sekä ohjata ja valvoa näiden tavoitteiden toteutumista ja toimintalinjojen noudattamista;

5) tuomita maksettavaksi Finanssivalvonnan asettama uhkasakko ja päättää 4 luvussa säädettyistä hallinnollisista seuraamuksista;

Johtokunnalla on seuraavat Finanssivalvonnan hallintoa koskevat tehtävät:

12) kuulla vuosittain finanssimarkkinoilla toimivien edustajia sekä kuluttajien ja finanssipalvelujen muiden käyttäjien edustajia valvonnalle asetetuista tavoitteista ja niiden toteutumisesta samoin kuin 3 kohdassa tarkoitettua talousarviosta ja 11 kohdassa tarkoitettua arviosta;

13) nimetä YVM-asetuksessa tarkoitettuun valvontaelimeen Finanssivalvonnan edustaja sekä edustajan ollessa estynyt tämän sijainen.

Edellä 2 momentin 10 ja 11 kohdassa tarkoitettujen kertomusten tulee kattaa myös Finanssivalvonnan toiminta osana Euroopan finanssivalvontajärjestelmää sekä YVM-asetuksessa tarkoitettua yhteistä valvontamekanismia.

12 §

Johtajan tehtävät

Johtajan tehtävistä voidaan antaa tarkempia määräyksiä työjärjestyksessä. Johtajalle tämän pykälän mukaan kuuluvaa ratkaisuvalltaa voidaan työjärjestyksessä antaa myös Finanssivalvonnan muulle virkamiehelle.

13 §

Johtajalle kuuluvien päätösten käsittely johtokunnassa

Päätökset, jotka johtaja aikoo tehdä, on ennen niiden tekemistä saatettava tiedoksi johtokunnalle, jos ne koskevat:

1) toimiluvan myöntämistä valvottavalle, toimiluvan perumista, toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista, ulkomaisen ETA-sivuliikkeen lakkauttamista tai sen toiminnan rajoittamista taikka, jos asiasta päättäminen kuuluu muulle viranomaiselle, toimiluvan myöntämistä ja perumista tai toiminnan rajoittamista koskevaa esitystä;

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

18 §

Oikeus saada tietoja valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta

Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä valvottavan taloudellista asemaa, omistajia, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa, hallinto- ja valvontaelinten jäseniä ja toimihenkilöitä sekä toimipaikkoja koskevien tietojen samoin kuin 3 §:n 3 momentin 3—5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi tarpeellisten tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta Finanssivalvonnalle.

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

3) valvottava on törkeästi laiminlyönyt noudattaa 33 §:ssä säädettyä tai Finanssivalvonnan muun lain nojalla määräämää kieltoa tai **oikaisupäätöstä**.

29 §

Asiamiehen asettaminen

Asiamiehellä on tehtävässään 18, 19, 23, 24 ja 32 §:n mukaiset oikeudet. Asiamies toimii rikosoikeudellisella virkavastuulla hoitaessaan tämän lain mukaisesti annettuja julkisoikeudellisia hallintotehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytisyhteisöstä, erityisestä säilytisyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta, arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, selvitysyhteisöstä tai selvitysyhteisön omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutatut edut sillä perusteella, että on perusteltua aiheuttaa epäillä:

- 1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;
 - 2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;
 - 3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisen tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai
 - 4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.
- — — — —

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa, arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, selvitysyhteisössä tai selvitysyhteisön omistusyhteisössä enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettua kiellosta huolimatta; tai

3) 1 kohdassa mainituissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan **saavuttanut** tai **ylittänyt** omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla kohdeyrityksen tai kohdeyhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutatut edut.

— — — — —

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

50 k §

Toiminta viitearvoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1011 (viitearvoasetus) 40 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäynnösten estämättä tietoja:

13) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitetulle talletussuojarahastolle ja sijoituspalvelulaissa tarkoitetulle sijoittajien korvausrahastolle niiden tehtävien hoitamiseksi;

14) työsuojeluviranomaisille niiden tehtävien hoitamiseksi ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 täytäntöönpanemisesta siltä osin kuin on kyse toimivaltaisille viranomaisille mainitun asetuksen tosiasiallisesta tai mahdollisesta rikkomisesta tehtävistä ilmoituksista annetun komission täytäntöönpanodirektiivin (EU) 2015/2392, jäljempänä *markkinoiden väärinkäyttöasetuksen täytäntöönpanodirektiivi*, 8 artiklassa säädettyjen yhteistyövelvoitteiden noudattamiseksi.

71 a §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ylläpidettävä järjestelmää, jonka kautta se voi vastaanottaa ilmoituksia finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin liittyvistä väärinkäytösepäilyistä. Ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilötiedot sekä tiedot ilmoituksesta on pidettävä salassa, jollei erikseen toisin säädetä.

Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan työsopimussuhteessa olevaa ilmoituksen tekijää ja ilmoituksen kohteena olevaa henkilöä sekä turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja noudattaen henkilötietolakia (523/1999). Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonnan on säilytettävä 1 momentissa tarkoitetut tarpeelliset tiedot viiden vuoden ajan ilmoituksen tekemisestä. Tämän jälkeen tiedot on poistettava, jollei niiden säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tietojen säilyttämisen tarpeellisuuden tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Sen lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään, 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 3 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antaminen voisi haitata epäiltyjen rikkomusten selvittämistä. Ilmoituksen kohteena olevan rekisteröidyn oikeuksista säädetään henkilötietolaissa.

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen täytäntöönpanodirektiivin täytäntöön panemiseksi sekä tässä pykälässä tarkoitettua rikkomista koskevien ilmoitusten vastaanottamisesta ja jatkotoimia koskevista menettelyistä.

Finanssivalvonnan on kahden vuoden välein laadittava selvitys tässä pykälässä tarkoitetun järjestelmän toimivuudesta.

71 b §

Vastuun rajoitus tietojen antamisesta Finanssivalvonnalle

Henkilön antaessa Finanssivalvonnalle tietoja 71 a §:n tai markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisesti, henkilöä ei aseteta tietojen antamisen osalta vastuuseen sopimukseen, lakiin, asetukseen tai määräykseen perustuvaa tietojen ilmaisemista koskevan rajoituksen rikkomisesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

2.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 9 kohta, 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 758/2012, 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti laissa 313/2015 sekä 6 §:n 1 momentti laissa 856/2016, sekä
lisätään lakiin uusi 1 a § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

9) Työtapaturma- ja ammattitautilaissa (459/2015) tarkoitettu Tapaturmavakuutuskeskus;

1 a §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliikkeellä* sivuliikettä, jonka markkinaosuus Suomessa yleisötalletuksilla mitattuna on alle 2 prosenttia;
- 2) *ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliikkeellä* sivuliikettä, jonka markkinaosuus Suomessa yleisötalletuksilla mitattuna on vähintään 2, mutta enintään 10 prosenttia;
- 3) *ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliikkeellä* sivuliikettä, jonka markkinaosuus Suomessa yleisötalletuksilla mitattuna on yli 10 prosenttia;
- 4) *ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisella taseella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisista laitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää raportointia koskevista teknisistä täytäntöönpanostandardeista annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 680/2014 mukaisesti annettavien tietojen perusteella laskettavien sivuliikkeen kokonaisvarojen määrää;
- 5) *kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisella taseella* 4 kohdassa tarkoitettua vastaavaa sivuliikkeen kokonaisvarojen määrää.

4 §

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,0027
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0027
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,24
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusumma x 4	0,0027
eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu muu vakuutuskassa kuin eläkekassa tai sairauskassa	taseen loppusumma	0,0027
maatalousyrittäjän eläkelaislaissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma	0,0027
merimieseläkelaislaissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,0027
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettu työttömyyskassojen tukikassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, Kevasta annetussa laissa (66/2016) tarkoitettu Keva-niminen eläkelaitos ja kirkkolaissa (1054/1993) tarkoitettu Kirkon eläkerahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,0027

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0009
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0014
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0018
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0027
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,10
sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,0009
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoitusneuvonnan liikevaihto	0,32
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettua toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja	vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, joka tarjoaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tai 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua liitännäispalvelua	näiden palvelutoimintojen liikevaihto	0,32

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

yhteisö, joka Suomessa toimiluvan nojalla sekä hallinnoi sijoitusrahastoa että hoitaa vaihtoehtorahastoa	Suomessa hallinto- tujen sijoitusrahasto- jen ja hoidettujen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi sekä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu muu selvitysyhteisö kuin arvopaperikeskus	liikevaihto	1,24 ja vähintään 50 000 euroa
sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettu muu sijoituspalveluyritys kuin mainitun lain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,32
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,10
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,63
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,14
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,32
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, jonka hoitama vaihtoehtorahasto on sijoittautunut ETA-valtioon tai kolmanteen maahan	vaihtoehtorahastojen hoitajan ulkomailla hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0010
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka ei hoida Suomessa vaihtoehtorahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	liikevaihto	0,32
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,029

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 420
muu luottolaitos	2 140
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 630
maksulaitos	2 140
vakuutusyhtiö	6 420
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö	2 140
vakuutusyhdistys	1 070
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 284
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	856
työttömyyskassa	6 420
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 420
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 284
valtion eläkerahasto, Keva-niminen eläkelaitos ja Kirkon eläkerahasto	16 050
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	2 140
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	4 301
rahastoyhtiö	4 280
vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 280
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 420
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 815
muu sijoituspalveluyritys kuin sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 420
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 070

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 140
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 210
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 070
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 140
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 140
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 210
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 210

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	278 200
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (1199/2014) tarkoitettu vanha talletussuojarahasto	12 840
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusrahasto	2 140
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu oikeushenkilö	1 070
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu luonnollinen henkilö	214
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	1 070
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 140
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 210
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen säilytisyhteisö	5 350
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu erityinen säilytisyhteisö	2 140
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 420
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisö	10 700
pörssin, arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön omistusyhteisö	10 700
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 070

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari	1 070 ja 193 euron korotus jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 420
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	160 500
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 840
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	16 585 ja 17 120 euron korotus, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	13 375
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	11 235 ja 11 770 euron korotus, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 210
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 280

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 070
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain (852/2016) 6 §:n mukaisesti rekisteröity suomalainen luotonvälittäjä, joka ei toimi minkään luotonantajan asiamiehenä	1 200
Eläketurvakeskus	10 700
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 070
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	19 260
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettujen ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 070
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 070
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 070
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	321
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 700
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen luotonvälittäjä, jolla on Suomessa sivuliike	400
joukkorahoituslaissa tarkoitettu joukkorahoituksen välittäjä	2 140

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 24 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 886/2008, sekä

muutetaan 18 §:n h kohta, 21 ja 23 §, 24 §:n 2 momentti ja 26 §, sellaisina kuin ne ovat, 18 §:n h kohta laissa 312/2015, 21 § laeissa 622/2014 ja 312/2015 sekä 23 §, 24 §:n 2 momentti ja 26 § laissa 886/2008, seuraavasti:

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

h) vakuutusyhtiölain 12 luvun mukaista vakavaraisuuspääomavaatimuksen kattamiseksi hyväksyttävää omaa varallisuutta ja 11 luvun mukaista vakavaraisuuspääomavaatimusta, jos kyseessä on tämän lain 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö tai palveluyritys taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus;

21 §

Asiakasriskit

Ryhmittymän asiakasriskeihin sovelletaan, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 11 §:ssä säädetään konsolidoiduista asiakasriskeistä ja valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuudesta. Tämän lain 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ryhmittymään sovelletaan lisäksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 19 §:ää.

Asiakasriskejä eivät ole vakuutusyhtiölain 6 luvun 20 c §:ssä tarkoitetut sijoitussidonnaisen vakuutuksen arvonkehityksen määräävät sijoituskohteet.

Ryhmittymän emoyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle neljännesvuosittain tiedot, jotka ovat tarpeen ryhmittymän asiakasriskien valvomiseksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2016 vp

23 §

Muiden riskikeskittymien valvonta

Ryhmittymän emoyrityksen on seurattava ryhmittymän kiinteistö- ja osakeomistuksia, laadittava näille strategia ja asetettava kokonaisomistuksille sisäiset rajat. Lisäksi ryhmittymän emoyrityksen on seurattava ryhmittymän liiketoimiin sisältyviä maa-, valuuttakurssi-, korko- ja toimialariskejä sekä asetettava niille sisäiset rajat. Ryhmittymän emoyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään vuosittain tiedot, jotka ovat tarpeen näistä kokonaisomistuksista ja riskeistä aiheutuvien keskittymien valvomiseksi.

24 §

Keskinäisten liiketoimien valvonta

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä vähintään vuosittain. Edellytyksenä on lisäksi, jollei Finanssivalvonta ole määrännyt muuta ryhmittymäkohtaista ilmoitusrajaa, että liiketoimien arvo tai osana yhtä taloudellista tointa toteutettujen tai vuoden aikana keskenään samanlajisten liiketoimien yhteenlaskettu arvo ylittää:

1) 30 miljoona euroa tai viisi prosenttia liiketoimen osapuolena olevan pienemmän rahoitus- tai vakuutusalan yrityksen tai ryhmittymän omistusyhteisön omista varoista; ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä alle miljoonan euron liiketoimista; tai

2) miljoona euroa, jos yhtenä liiketoimen osapuolena on muu ryhmittymään kuuluva yritys kuin rahoitus- tai vakuutusalan yritys tai ryhmittymän omistusyhteisö.

26 §

Tarkemmat määräykset

Finanssivalvonta voi antaa finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta sekä neuvoston direktiivien 73/239/ETY, 79/267/ETY, 92/49/ETY, 92/96/ETY, 93/6/ETY ja 93/22/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 98/78/EY ja 2000/12/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/87/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/87/EY täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla riskikeskittymän ja ryhmänsisäisten liiketoimien määritelmien tarkentamisesta ja lisävalvonnan yhteensovittamisesta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/2303 vaatimusten täyttämiseksi tarvittavia tarkempia määräyksiä tämän luvun säännösten soveltamisesta sekä valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä 19 §:n 2 momentissa, 21 §:n 3 momentissa sekä 23 ja 24 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

arvopaperimarkkinalain 7 ja 12 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 12 luvun 4 §, sellaisena kuin se on laissa 519/2016, sekä
muutetaan 7 luvun 6 §:n 1 momentti seuraavasti:

7 luku

Säännöllinen tiedonantovelvollisuus

6§

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisältö

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan ja sen konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksessa on annettava oikean kuvan antava selostus liikkeeseenlaskijan ja sen konsernin toiminnan kehittymisestä ja tuloksellisuudesta, taloudellisesta tilanteesta sekä niihin kohdistuvista merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 4 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 4 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 524/2009, uusi 2 momentti seuraavasti:

4 b §

Oma-aloitteinen tietojen antaminen Verohallinnolle ja Eläketurvakeskukselle

Työsuojeluviranomaisella on oikeus salassapitosäynnösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä saada Finanssivalvonnalta Finanssivalvonnasta annetun lain 71 a §:ssä tarkoitettujen työsopimussuhteessa olevien henkilöiden suojaamiseksi tarvittavia tietoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 22.11.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen ps
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Joakim Strand r
jäsen Antero Vartia vihr
varajäsen Sari Essayah kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen